

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työllänsien äänenkannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tiistai The Western Workmen's Publ. Society'n kustantamana.

Tilauhinna Yhdysvaltoihin
1 vuosikerta... \$1.50 Puoli vuotta... 90c
Canadaan ja Suomeen
1 vuosikerta... \$1.75 Puoli vuotta... \$1.05

TOVERITAR

Box 99 Astoria, Ore.

Entered as second-class matter July 18th 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)

SUBSCRIPTION RATES

IN THE UNITED STATES:

One year \$1.50 — 6 months 90c

IN CANADA:

One year \$1.75 — 6 months \$1.05

Toimitus:

HELMI MATSSON

Box 99, Astoria, Ore.

TOVERITTAREN TILAAJAMÄÄRÄ OSOTTA:

UUSIA 187
UUDISTUKSIA 81
KATKEMMEITA 165

Toverittaren tilaajamäärä nousee

Näyttää siltä, että Toverittaren tilaajamäärä tosiaankin nousee tänä syksynä kymmeneen tuhanteen. Viikon kuluessa on tullut kokolalla tyydyttävää uusia ja uudistettuja lehtitilauksia. Toiselta puolen on kyllä jossain määrin katkenut tilauksia, mutta eteenpäin siltä huolimatta ollaan menossa. Asiamiehet, muistakaa olla viireitä, ettei entiset tilaukset pääse katkeamaan ja uutta lukejakuntaa pitää etsiä joka puolella. Silloin varmasti pääsemme toivotuun tulokseen.

Ne henkilöt, jotka viikon kuluessa ovat lähettäneet tilauksensa, eivätkä vielä ole saaneet lahjakirjaa "Erämaassa ja Mallimalla", älkää hätkätkö. Toista painosta valmistetaan Juuri parhallaan. Kirja lähetetään jokaiselle tilaajalle niin pian kuin on mahdollista, aivan näinä päivinä.

PIENI OIKAISA VIIME NUMEROS- SA OLLEeseen KIRJOITUKSEEN "NAISTEN SAAVUTUKSISTA."

(Mrs. Harl väittää hänellä olevan j. n. e. Pitää olla: Mrs. Harl väittää itsellään olevan j. n. e.)

Puhdistajanaiset Seattlessa järjestyvät

Seattlen Union Record kertoo, että kaupungin työnvälitystoimiston välityksellä päivätyössä käyvät puhdistajanaiset ovat tehneet lakon. He vaativat palkkoja korotettaviksi viidestäkymmenestä kuuteenkymmeneen senttiin tunnilla.

"Hilda Hillin johdolla saapui joukko naisia Labor Templeen, jossa esittivät asian työväen keskusneuvoston organisaarajalle neiti Sophie Pygseleylle, joka koettaa valmistaa suunnitelmaa naisten järjestämiseksi.

Maanantaina oli Hilda Hill työnvälitystoimistossa esittänyt vaatimuksen korotetusta palkasta. Toimiston hoitavat virkalliset olivat uhanneet hankkia poliisin ja vangittuttaa Hilda Hillin, jos tämä pyrki naisia järjestämään. Nyt on Hilda Hill joutunut toimiston mustalle listalle."

Tällä alalla, jos missään kalvattaisi järjestymistä. N. s. puhtaan työn tekijä ei ole aivan niin surkeassa asemassa, kuin nämä puhdistajanaiset. Heidän työalaansa ei voi verrata konttorityöläisten ja muiden sellaisten työläisten asemaan, mitä työnläntun tulee.

Tästä nyt ei ole kysymys. Vertailkaamme heidän asemaansa niihin loislukokan eläjiin, jotka joutilal-

na viettävät alkansa, niihin, jotka eivät edes omia kynsiään voi itse puhtaiksi hangata. Miltä tuntuisi näiden "hienojen" naisten olo, joiden hoidat pantaisi pitkät päivät tekemään työtä kuurausharja ja tomurlepu käsissä. Miltä tuntuisi, jos "lady" itsensä pitäisi päivässä hangata kymmeniä lukuun kiiltävään kirkkalksi, tai miltei näyttäisi hienot kädet, jos pantaisi pesemään ja siittämään kaiken sen alkaa, kun he nyt viettävät kekereissään ja katso- malla ensiluokkaisia teatterinäytöksiä. Mutta he eivät vertaakaan itseään näihin työntekijöihinsä, jotka puhdistavat heidän palatsinsa. He mielestään tekisivät kuoleman synnin, jos julkisissa palkoissa antaisivat edes ystävällisen silmäyksen raatajalle, joka heidän olonsa tekee mukavaksi ja helpoksi. Ja kun nämä raatajat alkavat osoittaa järjestymisen merkkejä, ovat heidän lakeijansa valmiit muistiin kirjoittamaan tyytymättömien nimet, että suotuisan ajan tullen tietävät kosta appinikaisuuden. Mutta kun tälläkin alalla yleisemmin järjestytään, ei enää mustalista autu, vaan täytyy suostua vaatimuksiin, niin vastenmielisiä ja katkeraa kun se heistä onkin. Jos ei haluta suostua yksimielisiin vaatimuksiin, on paras koittaa tulla ilman näitä työlläisiä toimeen. Mutta voimme olla varmoja siitä, että mieluummin "ladyt" suostuvat maksamaan enempi, kuin pistävät pienet kaunat kätensä ikäseen työhön, sillä sehän heille on suurin kauhustus!

Neekerit valkoisten tilalle

Milwaukeeesta tiedotetaan:

"Itsepäisyydestään tunnetuksi tullut Mi Lola Cigar yhtiö on hankkinut 20 neekerityttöä rikkomaan lakkoo, joka alkoi alkuisin keväällä. Yhtiön johtajan sappi ei anna periksi tunnistaa uniota — yhtiö tietysti saa siitä hyvistä hyvitystä kapitalistien rahastoista — ja siitä syystä tehdas on ollut lakkotilassa. Neekeritytöt, jotka eivät käsitä mistä on kysymys, ovat viimeinen kelno murekata työlläisten sitkeä vastarinta."

Neekeri pitänyt innostavan puheen

Radikaalisen "Challenge"-lehden toimittaja, William Bridges, on pitänyt Milwaukeeessa puheen, jossa hän pohti neekerityöläisten asemaa tässä maassa. "Ennen kuin neekerit saavat oikeuksia, heidän jokaisen on muututtava radikaaliseksi", selitti hän. Jatkaen: "Neekerit eivät tarvitse yhtä, vaan tuhansia Karl Liebknechtejä ja Rosa Luxemburgeja, ennenkuin he saavuttavat oikeuksia itselleen. Etelässä ei ole mitään hallitusta, idässä hallitsee pienilukuinen itsevaltiainen joukko. Jokaisen virkamielen toiminta tähtää vain sovittelun lakeja neekerit vastaan. Ne sellaiset voivat lynchata yhtä nopeasti valkopintaisen ihmisen kuin neekerinkin, kun tilaisuus siihen ilmaantuu. Niin kauan kuin tällainen jatkuu, ei tämä maa ole kenellekään turvallinen paikka asua."

"Paljo neekerit oli kuulemassa eteväksi tunnettu, terävä neekeri-toimittajaa. On kysymyksessä neekereiden järjestäminen. — (Työm.)

Nuorisoliitoista eri maissa

Berlinissä pidettiin viime marraskuulla ensimmäinen kansainvälinen sosialistinen nuorisokongressi. Useimmat nuorisoliitot eri maissa ovat yhtyneet Berliinin kongressin päätökseen yhtyä nuorison internationaaleen; sekä ovat hyväksyneet monettelytapaesitykset vallankumouksellisessa sivistystyössä.

Itävallassa on todellinen köyhällisen nuorisoliitto asetunut täydelle Berliinin kongressin päätösten kannalle voittaan päivä päivältä yhä enemmän vaikutusvaltaa Itävallan työläisnuorison keskuudessa. Heillä on äänenkannattaja nimeltä: "Die Kommunistische Jugend" (Kommunistinen Nuorisio) Sitä painetaan noin kolmen tuhatta nykyään.

Jugoslaviassa on selvä sosialistinen nuorisoliitto, jossa on noin viisituhatta jäsentä. Sen järjestön äänenkannattaja on "Crevena Zastava" (Punainen lippu).

Rumaniassa on nuorisoliitto vielä lujasti revisionistisessa suunnassa. Kreikassa on proletarista nuorisoliittotähtäjä Atenassa, Praukessa, Salonikissa, Belesissa, Cavallassa ja Corfussa. Näissä yhdistyksissä on kuuteen sataan viitekkymeneen jäsenen. Yhdistykset noudattavat työskentelyssään nuorisio internationaalen suuntaviivoja.

Bulgariassa toimii sosialidemokratian nuorisoliiton ohella kommunistinen järjestö, joka julkaisee lehteä "Maka Pracda".

Tšekko Slovakiassa on kaksi nuorisoliittotähtäjä, toinen tšekkiläistä, toinen saksalaista aluetta varten. Tšekkiläinen liitto kallistuu hyvin paljon vasempaan päin.

Liettuaissa, Valkovenäjällä ja muissa reunavaltioissa saksalaiset valtauskoukset hajottivat kaikki nuorisoliitot. Nyt on senjälkeen muodostettu kommunistisia nuorisoliittotähtäjä, jotka ovat yhteydessä nuorisio internationaalen kanssa.

Espanjan radikaalinen nuorisoliitto on päättänyt liittyä nuorisio internationaaleen. Heillä on viikkolehti.

Neuvosto-Venäjän kommunistinen nuorisoliitto on kehittynyt maailman suurimmaksi ja vahvimaksi nuorisoliittotähtäjäksi. Pääsi äänenkannattajaansa "Renovacjon" — "Nuori Kommunisti", julkaisee se paljon muita lehtiä, harjoittaen voimakasta valistustyötä. Tämä liitto on nuorisio internationaalen parhaista tukipylväistä.

Siperiassa ja Turkestanissa on muodostettu nuorisoliittotähtäjä, jotka työskentelevät läheisessä yhteydessä venäläisen liiton ja nuorisio internationaalen kanssa.

Hollannissa on nuorisoliittotähtäjä "De Unge Socialist" (Nuori Sosialisti) ilmestyy kerran kuussa, noin viisi sataa numeroa sisältävänä painoksena.

Belgiassa on Brusselin nuorisoliittotähtäjä eronnut puoluejärjestöstä, sekä perustanut "Belgian kommunistisen puolueen". Tämä on läheisessä yhteydessä nuorisio internationaalen kanssa.

Ranskassa sosialistisen nuorison kansallinen kongressi huhtikuussa Troyssissa pohti suhtautumistaan internationaaleen. Enemmistö hyväksyi päätöksen kommunistiseen internationaaleen liittymisestä.

Italian sosialistinen nuorisoliitto on valtavasti kasvanut. Jäsenluku on nykyään noin 35,000 jäsentä. Heidän äänenkannattajansa "Avanguardia" ilmestyy noin 30,000 painoksena. Keskuskomitea viimeisissä istunnoissa on päättänyt ryhtyä toimintaan muuttamaan sosialistisen puolueen menettelytapa.

Sveitsin nuorisoliittotähtäjä on kokonaan kallistunut vasemmalle päälle ja päättänyt erota täydellisesti sosialidemokraattisesta revisionistisesta puolueesta ja liittyä nuorisio internationaaleen.

Englannissa, missä ei mitään nuorisoliittotähtäjä ennen ole ollut, on viimeaikoina perustettu nuorisio-osasto ja Lontooseen. Manchesteriin Glasgow'in ja muillekin seuduille. Liitot jossain määrin eroavat toisistaan, mutta kuitenkin yhtyvät siinä, että kannattavat kaikki nuorisio internationaaleen liittymistä.

Unkarissa on valkoinen terrori hävittänyt kukoistavan radikaalissiman nuorisoliittotähtäjä. Ainoastaan

pieni joukko yksityisiä tovereita harjoittaa propagandaa nuorisoliiton hyväksi.

Puolassa on taantumus estänyt radikaalisen nuorison järjestymistä. Useat Puolan juutalaiset sosialidemokratia yhdistykset ovat liittyneet nuorisio internationaaleen.

Saksassa on vanhan enemmistösocialistisen järjestön rinnalla hiljan perustettu U. S. P. nuorisoliitto. Sen lisäksi on radikaalinen nuorisoliike, joka käyttää nimeä "Saksan vapaa Sosialistinen nuorisio".

Tämä julkaisee lehteä "Junge Garde". Liittoon kuuluu 25,000 jäsentä, on nuorisio internationaalen kannalla.

Yhdysvalloissa on sosialistisen nuorisoliiton jäsen enemmistö nuorisio internationaalen ohjelman kannalla. Tässä on tehtävä se huomio, että enimmäkseen kaikki järjestöt ovat radikaalisen nuorisio internationaalen kannalla, paitsi Saksan ja Hollannin sosialistisnuorisoliittotähtäjä. Ja jotkut muut, kuten Itävallan ja Böhmin keskusnuorisoliittotähtäjä, sekä muutamat ryhmät Belgiassa ja Ranskassa.

Kaikkiaan kuuluu tätä nykyä noin 300,000 nuorta työllästä ja työllänsien nuorisio internationaaleen. Kaikkiaan he julkaisevat 18 suurta ja koko joukon pienempiä sanomalehtiä ja aikakauslehtiä.

Kansainvälinen Nuorisokongressi alkaneet kokouksensa syyskuun 5 päivänä.

Reginasta tiedotetaan: — Joku aikakerin täällä pidetty kansainvälinen kommunistinen nuorisio internationaalen kongressi päätti, että kansainvälinen nuorisokongressi pidetään syyskuun 5 p:nä. Tällä kuudennessa kansainvälisellä nuorisokongressilla on edellisissä kongresseihin verrattuna hyvin suuri merkitys, koska kaikkien maiden järjestynyt sosialistinen nuorisio, Neuvosto-Venäjän nuorisio, vastaperustetut kaukaisen idän nuorisoliitot, Englannin ja Amerikan nuorisoliitot, tulevat yhdessä kaikki voimin puoltamaan kommunistisia ihanteita, proletariaatin diktatuuria ja neuvostojärjestelmää ja vastustamaan sosialidemokraattien ja porvarien lakeijajärjestöjä kaikkialla maissa.

Kuten Kolmannen Internationalen tervehdyskäsikirjoitus Kommunistselle Nuorisio internationaalelle osoittaa, näkevät Moskovassa olevat toverimme Kommunistisen Internationalen olevan voimakas, kommunististen ihanteiden puolesta taisteleva järjestö. Koko työväenluokan etujen mukaista on kaikella voimallaan tukea sosialistisen nuorison toimintaa.

Sunnuntaina, elok. 29 p:nä alkoi taisteluvuikko, jolloin kansainvälinen nuorisoliittotähtäjä, "Nuorisio internationaale" Liebknechtin rahaston korttia ja merkkejä sekä kommunistista kirjallisuutta tullaan levittämään.

MONIPUOLINEN MAALARI

Vanhaa kirkon laskua säilytetään Allerumin kirkossa Skänassa. Sen on v. 1810 tehnyt eräs maalari Wetter, joka on saanut toimekseen korjata kirkon kuvia. Maalarin laskussa oli: Muuttanut ja korjannut 10 käskyä, 2 riksiä 34 äyriä; tehnyt uuden nenän toiselle ryövärille ja ojentanut sen sormia, 1:30; siistinyt Pontius Pilatuksen, asettanut uuden puuhkan sen lakkia ja vetänyt sen uudestaan päältä jalkoihin, 3:31; vetänyt ylitse ylimmäisen pappin pilan, 1:20; laajentanut taivaan ja asettanut lisäksi muutamia uusia tähtiä, 2:15; parantanut helvetin tulla, 1:28; hopeoinut Juudaan 30 hopeapenninkä ja parantanut pyhää Magdaleenaa, joka oli ihan turmelunut, 5:00; puhdistanut Punaisen meren, joka oli aivan tahrantunut, 2:00; vernissannut Potifarin vaimon, 4:00. Yhteensä riksiä 24:14.